Lietas arhīva Nr. K73-0808-23/16
ECLI:LV:ZRT:2023:0705.19510081223.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē 2023.gada 5.jūlijā

Zemgales rajona tiesa,
tiesnese Inga Zālīte,
piedaloties prokuroriem Paulai Koklevskai, Kristapam Kalniņam,
aizstāvei Solvitai Bērziņai,
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. C/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. C/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) nelielā apmērā.

2023.gada 27.aprīlī plkst.17.50 /pers. C/, atrodoties SIA /nosaukums/", /adrese/, mantkārīgu motīvu vadīts, nolūkā izdarīt zādzību nelielā apmērā, slepeni, no tirdzniecības zālē izvietotā preču plaukta paņēma vienu 0,5 l tilpuma degvīna pudeli "GRADUS" 8,06 EUR vērtībā, ko paslēpa apģērbā un, nesamaksājot par to, bet rīkojoties kā ar savu, pagāja garām veikala tirdzniecības kasu zonai.

Šādos apstākļos /pers. C/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmā daļa noteic, ka krimināllietu par mazāk smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tiesa var iztiesāt bez apsūdzētā piedalīšanās, ja apsūdzētais atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neierodas uz tiesas sēdi.

[2.1] Apsūdzētais neattaisnoti neieradās uz tiesas sēdi 2023.gada 22.maijā, neskatoties uz to, ka par tiesas sēdes laiku un vietu viņam bija zināms, ko apstiprina saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 330.panta trešo daļu vienkāršā pasta sūtījumā nosūtītās pavēstes uz deklarētās un faktiskās dzīvesvietas adresēm. Par neierašanās iemesliem apsūdzētais tiesu nav informējis. Apsūdzētā neierašanās uz tiesu tika atzīta par neattaisnojošu, apsūdzētajam piemērots procesuālais piespiedu līdzeklis - pieņemts lēmums par apsūdzētā piespiedu atvešanu uz nākamo tiesas sēdi 2023.gada 7.jūnijā *(lietas 55.-60.lapa)*. Izpildot tiesas 2023.gada 22.maija lēmumu par apsūdzētā piespiedu atvešanu uz tiesas sēdi 2023.gada 7.jūnijā, saņemts ziņojums no policijas, ka apsūdzētais dzīvesvietā neatrodas, māja nav apdzīvota, kaimiņš paskaidroja, ka /pers. C/ adresē nedzīvo apmēram divus gadus *(lietas 66.lapa)*. Neskatoties uz to, ka apsūdzētajam par tiesas sēdi 2023.gada 7.jūnijā tika ziņots, nosūtot tiesas pavēsti, apsūdzētais arī uz šo tiesas sēdi neieradās, neziņojot savus neierašanās iemeslus. Tiesa atzina apsūdzētā neierašanos par neattaisnojošu un tika pieņemts lēmums par apsūdzētā piespiedu atvešanu uz nākamo tiesas sēdi 2023.gada 5.jūlijā *(lietas 63.lapa)*. Arī uz 2023.gada 5.jūlija tiesas sēdi apsūdzētais neieradās, par neierašanās iemesliem tiesu neinformēja, tiesas aicinājumu ierasties uz tiesu ignorēja. Piespiedu atvešanas lēmums nav izpildīts, norādot identiskus iemeslus *(lietas 66.lapa)*.

[2.2] Ievērojot minēto, to, ka apsūdzētais vienmēr ir bijis informēts par lietas iztiesāšanas vietu un laiku, uz tiesas sēdi nav ieradies un neierašanās notikusi atkārtoti neattaisnoti, tiesa izdarījusi visu, ko no tās saprātīgi var gaidīt apsūdzētā aicināšanā uz tiesu, konstatējot, ka lietas izskatīšanā piedalās aizstāvis un apsūdzētajam celta apsūdzība par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu, lieta saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmo daļu izskatīta bez apsūdzētā piedalīšanās tiesas sēdē.

[3] Pirmstiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. C/ savu attieksmi par viņam izvirzīto apsūdzību pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas nav paudis *(lietas 45.lapa)*.

[3.1] Apsūdzētā pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības tiesas izmeklēšanā tika nolasītas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta pirmās daļas 6.punktu. Pirmstiesas izmeklēšanā 2023.gada 30.aprīlī kā aizdomās turētais /pers. C/ liecināja, ka 2023.gada 27.aprīlī, precīzu laiku neatceras, bija iegājis pārtikas veikalā /nosaukums/, veikala nosaukumu neatceras. Ko viņš darīja veikalā, neatceras, jo 2023.gada 27.aprīlī bija stiprā alkohola reibumā. Nākamajā dienā /nosaukums/ uz ielas viņu aizturēja policijas darbinieki, kuri paskaidroja, ka viņš veikalā bija nozadzis alkoholu *(lietas 19.lapa)*.

[4] Ar cietušās SIA "/nosaukums/" pārstāves /pers. D/ pirmstiesas izmeklēšanā sniegtajām liecībām apstiprinās, ka 2023.gada 28.aprīlī veikala darbiniece /pers. E/ informēja viņu, ka 27.aprīlī ap plkst.17.50 vīrietis, iespējams, nozadzis alkoholu. No veikala videokameras ierakstā redzamā konstatēja, ka no alkohola plaukta tiek nozagts degvīns *Gradus* 40 %, 0,5 l tilpuma par summu 8,06 EUR, tādējādi nodarot veikalam/nosaukums/ materiālo zaudējumu (*lietas 2.lapa*). Papildus sniegtajai informācijai cietušās pārstāve /pers. D/ pirmstiesas izmeklēšanā liecināja, ka videoierakstā redzams, ka vīrietis sākotnēji no ledusskapja paņēma vienu *Coca Cola* pudeli, nolika to atpakaļ. Pēc tam paņēma limonādes skārdeni, nolika to atpakaļ, tādējādi kādu brīdi uzturoties pie ledusskapja. Dodoties uz kases pusi, vīrietis apstājas pie alkohola plaukta, esot ar muguru pret alkohola plauktu, atrodoties ar seju pret kasi, ar kreiso roku paņem no alkohola plaukta vienu pudeli *Grand*, kuru ieliek aizmugures bikšu kabatā. Pēc tam vīrietis piegāja pie kases, lai norēķinātos par *Coca Cola* pudeli. Pārdevējai /pers. E/ viena no pircējām telefonā parādīja tekstu, ka vīrietis, kas stāv aiz viņas pie kases, ir nozadzis alkoholu. Vīrietim nepietika naudas, lai norēķinātos par *Coca Cola* pudeli, tāpēc pārdevēja pudeli paņēmusi pie sevis. Pēc /pers. E/ stāstītā viņa lūgusi vīrietim parādīt kabatu saturu, lai pārliecinātos, vai vīrietis kaut ko nav nozadzis. Vīrietis esot parādījis priekšējo kabatu saturu. /pers. E/ neesot vairāk neko prasījusi, jo nav jutusies droša. Veikalā darbinieki strādā divās maiņās un, veicot pārrunas ar otras maiņas pārdevējām, tika noskaidrots, ka šis vīrietis ir biežs klients veikalā /nosaukums/ un pārsvarā veikalu apmeklē alkohola reibumā. Pēc kameru ieraksta noskatīšanās, /pers. E/ cietušās pārstāvei paskaidroja, ka 27.aprīlī uzreiz pēc notikuma veikalā tika veikta inventarizācija, kur arī konstatēts, ka degvīna pudele *Grandus* ir nozagta (*lietas 6.-7.lapa*).

[4.1] Ar liecinieces /pers. E/ pirmstiesas un tiesas izmeklēšanā sniegtajām liecībām apstiprinās, ka 2023.gada 27.aprīlī ap plkst.17.48 atradās pie

kases. Pie kases pienāca divas meitenes, kurām vārdus nezina, un viena no meitenēm lieciniecei telefonā uzrakstīja, ka viņai liekas, ka vīrietis kaut ko iebāza kabatā. Kad meitenes bija norēķinājušās par saviem pirkumiem, pie kases pienāca vīrietis stiprā alkohola reibumā, kuram lieciniece palūdza uzrādīt kabatas. Vīrietis izvilka savas kabatas, kurās nekā nebija. Vīrietis mēģināja norēķināties par kolas pudeli, taču nepietika naudas. Vīrietim ejot ārā, pie veikala kolēģe /vārds/vēlreiz prasīja parādīt kabatas, pēc kā vīrietis aizskrēja projām. Kolēģei /pers. D/ palūdza paskatīties kameru ierakstus, bet pati konstatēja, ka no plaukta ir pazudusi degvīna pudele (*lietas 13.lapa*). Tiesas izmeklēšanā lieciniece /pers. E/ uzturēja pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības un liecināja, ka zādzības brīdī lasīja žurnālu, bet apsūdzēto un meiteni atpazina veikala videoierakstā. Apsūdzētajam bija melna ādas virsjaka, melnas bikses, T-krekls. Ierakstā atpazina viņu pēc apģērba un šo pašu vīrieti redzēja veikalā arī tās dienas rītā. Ierakstā bija pagriezis galvu, varēja ļoti labi redzēt seju.

[4.2] Izvērtējot cietušās pārstāves un lieciniece liecības kopsakarā ar citiem pierādījumiem, tiesa secina, ka cietušās pārstāve un lieciniece sniegušas patiesas un ticamas ziņas, tās tiek apstiprinātas ar tālāk spriedumā norādītajiem un tiesas izmeklēšanā pārbaudītajiem pierādījumiem.

[4.3] Ar Valsts policijas /amats

//pers.J/ ziņojumu apstiprinās, ka 2023.gada 28.aprīlī plkst.10.53, saņemot rīkojumu no OVS dežuranta, kopā ar kolēģiem /pers. G/ un /pers. H/ devās uz veikalu /adrese/, kur notikusi zādzība. Tika konstatēts, ka zādzība notikusi 27.aprīlī plkst.17.48. Aplūkojot videonovērošanas kameru video ierakstu, persona, kura izdarīja zādzību, tika atpazīta, kā /pers. C/, kurš plkst.13.30 tika aizturēts /adrese A/(*lietas 14.lapa*).

[4.4] Ar videoierakstā, kas atrodas CD diskā, redzamo apstiprinās cietušās pārstāves /pers. D/ un lieciniece /pers. E/ liecībās sniegtās ziņas (*lietas 8.lapa*).

[4.5] Ar apskates protokolu un tam pievienotajiem fotoattēliem apskatīta notikuma vieta – veikala tirdzniecības telpa, kurā redzamā informācija par preču izvietojumu un kases atrašanās vietu sakrīt ar videoierakstā redzamo informāciju (*lietas 9-12.lapa*).

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 1.panta pirmo daļu pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi Krimināllikumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objekts ir fizisko un juridisko personu mantiskās intereses. No objektīvās puses minēto nodarījumu raksturo svešas mantas nolaupīšana, ko izdara ar aktīvu darbību, un mantas prettiesiskas paņemšanas rezultātā cietušajam tiek nodarīts materiālais zaudējums. Noziedzīgā nodarījuma sastāvs ir materiāls, jo noziedzīgs nodarījums ir pabeigts ar prettiesiskā valdījuma rašanās brīdi, lai rīkotos ar nozagto mantu pēc saviem ieskatiem. No subjektīvās puses Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums var tikt izdarīts ar tiešu nodomu, proti, vainīgais apzinās savu darbību kaitīgumu, paredz, ka nodarīs zaudējumus cietušajam, un vēlējies prettiesiski iegūt svešu mantu nelielā apmērā. Zādzības motīvs vienmēr ir mantkārība, bet mērķis ir iegūt materiālu labumu, tas ir, iedzīvoties uz citas personas rēķina. Minētā noziedzīgā nodarījuma subjekts ir ikviena fiziska un pieskaitāma persona, kura līdz nozieguma izdarīšanas dienai sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu *(sk. U.Krastiņš, V.Liholaja, A.Niedre. Krimināllikuma zinātniski praktiskais komentārs 3. Sevišķā daļa. Rīga: Firma "AFS", 2007., 6.-19., 35.-37.lpp).*

Krimināalatbildība par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, iestājas atbilstoši likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 22.pantam, proti, ja vainīgajam bijis nodoms iegūt noziedzīga nodarījuma priekšmetu, kura vērtība nodarījuma izdarīšanas brīdī nepārsniedz vienu tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu, kā tas ir šajā konkrētajā gadījumā. Konkrētajā gadījumā zādzība izdarīta nelielā apmērā, jo nozagtās degvielas vērtība nepārsniedz Latvijas Republikā noteiktās minimālās mēnešalgas apmēru uz zādzības izdarīšanas brīdi, proti, saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.augusta noteikumiem Nr. 656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" *(ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 13.12.2022. noteikumiem Nr.788 un spēkā no 01.01.2023.)* valstī noteiktā minimālā darba alga uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi bija 620 EUR.

[6] Novērtējusi tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 128.-130.pantu, izvērtējusi tos kopsakarā, tiesa uzskata, ka apsūdzētā vainīgums viņam izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ir pierādīts. Apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas, jo apsūdzētais apsūdzībā norādītajos apstākļos izdarīja zādzību nelielā apmērā.

[7] Atzīstot apsūdzētā vainīgumu par pierādītu, noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētais sodāms.

[7.1] Nosakot sodu apsūdzētajam /pers. C/, piemērojams Krimināllikuma 46.pantā noteiktais. Saskaņā ar šī panta otro daļu soda veids nosakāms ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Nosakot soda veidu un mēru, tiesai jāņem vērā Krimināllikuma 35.pantā definētais soda mērķis.

[7.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā /pers. C/ izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums. Apsūdzētais izdarījis noziegumu, kas vērsts pret īpašumu.

[7.3] Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa ņem vērā tiesību teorijā norādīto, ka ziņas, kas raksturo personību un kurām ir krimināltiesiska nozīme, skar četrus cilvēka dzīves un darbības aspektus: 1) fizisko stāvokli, 2) psihisko stāvokli, 3) sociālo statusu, 4) tiesisko statusu, un to izvērtēšana ļauj, no vienas puses, noskaidrot personas noziedzīgās uzvedības cēloņus, tās noziedzīgo tieksmju stabilitāti, bet no otras puses, noteikt maksimāli lietderīgāko soda veidu, lai sasniegtu tā mērķi.

Personas, kura izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, fizisko stāvokli raksturo vecums, dzimums, veselības stāvoklis, invaliditāte, grūtniecība, kam var būt izšķiroša nozīme, izvēloties soda veidu.

Personības sociālo statusu raksturo ģimenes stāvoklis, apgādājamo personu esamība, dzīvesveids, attieksme pret darbu un mācībām, sadzīves normu ievērošana, uzvedība dažādās dzīves situācijās un citi apstākļi, kam var būt nozīme taisnīga soda noteikšanā *(U.Krastiņš, V.Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII^2 nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2018, 197.-198.lapa).*

[7.4] Tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētā /pers. C/ personu raksturojošos datus, konstatēts, ka apsūdzētais agrāk deviņas reizes tiesāts, trīs sodāmības nav dzēstas, proti,

- ar Aizkraukles rajona prokuratūras 2021.gada 29.janvāra prokurora priekšrakstu par sodu (stājies spēkā 2021.gada 9.februārī) notiesāts par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 140 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz trim gadiem un sešiem mēnešiem; sabiedriskā darba sods izciests; nav izciests papildsods;

- ar Austrumzemgales prokuratūras 2023.gada 21.februāra priekšrakstu par sodu (stājies spēkā 2023.gada 6.martā) notiesāts par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā un 143.panta pirmajā daļā un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 210 stundām; sods nav izciests;

- ar Austrumzemgales prokuratūras 2023.gada 6.aprīļa priekšrakstu par sodu (stājies spēkā 2023.gada 18.aprīlī) notiesāts par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 140 stundām; sods nav izciests;

- savukārt ar Zemgales rajona tiesas 2023.gada 30.maija lēmumu saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta nosacījumiem apsūdzētajam noteikts galīgais

sods pēc Austrumzemgales prokuratūras 2023.gada 21.februāra priekšrakstu par sodu un Austrumzemgales prokuratūras 2023.gada 6.aprīļa priekšrakstu par sodu - sabiedriskais darbs uz 210 stundām; sods nav izciests.

Tā kā noziedzīgais nodarījums iztiesājamajā krimināllietā izdarīts nedzēstu sodāmību laikā, atbilstoši Krimināllikuma 27.pantam šis apstāklis veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu. No lietā esošajiem Austrumzemgales prokuratūras prokurora priekšrakstiem par sodu redzams, ka apsūdzētais strādā darbus mežā, neprecējies, apgādājamo nav, ir deviņu klašu izglītība *(lietas 32-33., 35.-36.lapa)*. Ar Zemgales rajona tiesas 2023.gada 30.maija lēmumu noteikto galīgo sodu sabiedrisko darbu 210 stundas nav izcietis, kā arī nav izcietis ar Aizkraukles rajona prokuratūras 2021.gada 28.februāra prokurora priekšrakstu par sodu piespriesto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana (neizciestā daļa – viens gads, viens mēnesis un sešas dienas).

Izvērtējot iegūtās ziņas par apsūdzētā personību, tiesa secina, ka kopumā apsūdzētais ir vērtējams negatīvi, apsūdzētais nespēj atturēties no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas un turpina izdarīt noziedzīgus nodarījumus, kas dod pamatu secinājumam, ka apsūdzētais nav izdarījis secinājumus par savu uzvedību. Apsūdzēto negatīvi raksturo arī viņa izvairīšanās no tiesas.

[7.4] Ņemot vērā minētos soda veida ietekmējošos apstākļus, tiesa uzskata, ka sods apsūdzētajam nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā. Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic, ka brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem. Minētais soda noteikšanas princips attiecināms arī uz konkrēto gadījumu.

[7.5] Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu apsūdzētā atbildību mīkstinošus apstākļus nekonstatē; saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa konstatē to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu to, ka noziedzīgas nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Īslaicīga brīvības atņemšana atbilstoši Krimināllikuma 38.pantam nosakāma uz laiku no 15 dienām līdz trim mēnešiem. Ņemot vērā, ka nav konstatēts neviens atbildību mīkstinošs un divi atbildību pastiprinoši apstākļi, tad apsūdzētajam par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu nosakāma īslaicīga brīvības atņemšana uz vienu mēnesi.

[7.6] Nosakot galīgo sodu apsūdzētajam, tiesai jāievēro Krimināllikuma 51.panta pirmā daļa, kas noteic, ka gadījumā, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma.

Apsūdzētais nav izcietis ar Aizkraukles rajona prokuratūras 2021.gada 29.janvāra prokurora priekšrakstu par sodu noteikto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu un ar Zemgales rajona tiesas 2023.gada 30.maija lēmumu noteikto galīgo sodu pēc Austrumzemgales prokuratūras 2023.gada 21.februāra prokurora priekšraksta par sodu un Austrumzemgales prokuratūras 2023.gada 6.aprīļa prokurora priekšraksta par sodu - sabiedrisko darbu uz 210 stundām.

Tiesa atzīst, ka galīgais sods apsūdzētajam atbilstoši Krimināllikuma 51.panta nosacījumiem nosakāms, piemērojot pilnīgas atšķirīgu sodu saskaitīšanas principu, nosakot sodu īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi, sabiedrisko darbu uz 210 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz vienu gadu, vienu mēnesi un sešām dienām.

[8] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 1. un 4.punktam procesuālos izdevumus lietā veido samaksa aizstāvei S.Bērziņai par sniegto juridisko palīdzību 80 EUR apmērā, jo Kriminālprocesa likuma 83.panta trešā daļa paredz aizstāvja piedalīšanos kā obligātu priekšnosacījumu, ja lieta tiek iztiesāta bez apsūdzētā piedalīšanās *(lietas 85.lapa)*. Minētie procesuālie izdevumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu piedzenami no apsūdzētā pilnā apmērā, jo tiesas izmeklēšanā nav konstatēti Kriminālprocesa likuma 85.pantā un 368.panta ceturtajā daļā paredzētie apstākļi, lai apsūdzēto no procesuālo izdevumu samaksas atbrīvotu. Tiesas izmeklēšanā nav konstatēts, ka apsūdzētais būtu maznodrošināts vai trūcīgs.

[8.1] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 529.panta 2.punktu apsūdzētajam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par procesuālo izdevumu piedziņu – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[9] Apsūdzētais /pers. C/ ir bijis aizturēts no 2023.gada 28.aprīļa plkst.13.30 līdz 2023.gada 30.aprīļa plkst.13.30 *(lietas 15.-17.lapa)*. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu brīvības atņemšanas soda laikā ieskaitāms apsūdzētā /pers. C/ aizturēšanā pavadītais laiks.

[10] Drošības līdzeklis apsūdzētajam nav piemērots un tā piemērošanai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 241.pantu nav pamata.

[11] Tā kā apsūdzētajam /pers. C/ tiek piespriesti pamatsodi – sabiedriskais darbs un īslaicīga brīvības atņemšana, tad sods – sabiedriskais darbs – atbilstoši Krimināllikuma 52.panta $2.^1$ daļai izpildāms patstāvīgi. Šādos gadījumos sabiedriskā darba izpildi uzsāk pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

[12] Pirmstiesas izmeklēšanā cietusī SIA /nosaukums/ pieteikusi mantiskā kaitējuma kompensāciju 8,06 EUR apmērā, kas ir summa par nozagto degvīna pudeli *(lietas 5.lapa)*.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 22.pantu personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, tiek garantētas procesuālās iespējas materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā labprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis. Civillikuma 1770.pants skaidro, ka zaudējums ir katrs mantiski novērtējams pametums. Atbilstoši Civillikuma 1775.pantam katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Saskaņā ar Civillikuma 1773.pantu zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesiskas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas.

Zaudējumu atlīdzināšanas mērķis ir nodrošināt pēc iespējas pilnīgāku tādu stāvokļa atjaunošanu, kāds būtu bijis tad, ja aizskārums nebūtu noticis. Turklāt norādāms, ka jāatlīdzina tikai tāds zaudējums, kuram var noskaidrot nodarītāju. Zaudējumu atlīdzības pienākums rodas sakarā ar neatļautu darbību, un kā priekšnosacījumi zaudējumu atlīdzināšanai konstatējami 1) nodarītāja prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais *sakars (K.Torgāns. Saistību tiesības. Mācību grāmata. Rīga, 2014., 207.-217.lpp)*.

Nav šaubu, ka persona, kura ar tiesas spriedumu atzīta par vainīgu mantas zādzībā, ir atbildīga par cietušajam nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu, jo tieši apsūdzētā prettiesiskās rīcības rezultātā cietušajam arī tika radīts zaudējums. Apsūdzētā /pers. C/ vainīgums noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kura rezultātā cietušajam radies kaitējums, ir pilnībā pierādīts ar spriedumā analizētajiem pierādījumiem - cietušās, liecinieces liecībām, videoierakstu, līdz ar to radītais kaitējums saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 353.panta pirmās daļas 1.punktu piedzenams no apsūdzētā.

[12.1] Apsūdzētajam saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 528.panta pirmās daļas 9.punktu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 30 dienas, no sprieduma spēkā stāšanās dienas daļā par mantiskā kaitējuma piedziņu, un nosakāms pienākums iesniegt tiesai dokumentu par kaitējuma kompensāciju atlīdzināšanu.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmo daļu, 511., 512., 520., 527., 528., 529., 530. pantu, tiesa nosprieda

atzīt /pers. C/ par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, 1.[1] daļas 2.punktu noteiktajam sodam pilnībā pievienot pēc Aizkraukles rajona prokuratūras 2021.gada 29.janvāra prokurora priekšraksta par sodu neizciesto papildsodu un ar Zemgales rajona tiesas 2023.gada 30.maija lēmumu noteikto neizciesto galīgo sodu pēc Austrumzemgales prokuratūras 2023.gada 6.aprīļa prokurora priekšraksta par sodu un Austrumzemgales prokuratūras 2023.gada 21.februāra prokurora priekšraksta par sodu, un galīgo sodu /pers. C/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi, sabiedrisko darbu uz 210 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz vienu gadu, vienu mēnesi un sešām dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu īslaicīgas brīvības atņemšanas soda laikā ieskaitīt /pers. C/ aizturēšanā pavadīto laiku no 2023.gada 28.aprīļa plkst.13.30 līdz 2023.gada 30.aprīļa plkst.13.30, atzīstot par izciestām divas brīvības atņemšanas dienas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2.[1] daļu noteikt, ka sabiedriskais darbs izpildāms patstāvīgi, sabiedrisko darbu izciešot pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Noteikt cietušajai SIA/nosaukums/mantiskā kaitējuma kompensāciju un piedzīt no apsūdzētā /pers. C/ par labu cietušajai SIA /nosaukums/ mantiskā kaitējuma kompensāciju 8,06 EUR.

Piedzīt no /pers. C/ procesuālos izdevumus 80 EUR, kas saistīti ar aizstāves zvērinātas advokātes S.Bērziņas juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā pēc norīkojuma.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par mantiskā kaitējuma kompensācijas piedziņu 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, nosakot pienākumu iesniegt tiesai dokumentu par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu.

Drošības līdzekli /pers. C/ nepiemērot.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā no pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams Zemgales rajona tiesas (Aizkrauklē) kancelejā 2023.gada 19.jūlijā.

Tiesnese I.Zālīte